

บทคัดย่อ

T 158812

ชื่อภาคนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะของ
องค์การบริหารส่วนตำบล
ศึกษากรณี พื้นที่รอบกว๊านพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน : นายปรีชา ศรีเพชร

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2547

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณี พื้นที่รอบกว๊านพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่รอบกว๊านพะเยาต่อการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่รอบกว๊านพะเยาต่อการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เจาะจง สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test และ F-test

ผลการศึกษา

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามคนหนึ่ง เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่ เป็นผู้มีอายุ เกิน 30 ปี เป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำ มีสถานภาพสมรส เกือบครึ่งหนึ่ง เป็นผู้มีอาชีพเกษตรกร ที่ซึ่งเกินครึ่งหนึ่ง เป็นผู้มีรายได้ไม่เกิน 3,000 บาท โดยที่ประมาณ สองในสาม เข้ามาตั้งถิ่นฐานเป็นเวลาก่อน 16 ปีขึ้นไป และเป็นผู้อยู่อาศัย ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเรื่องการจัดการขยะ มีที่อยู่อาศัยลักษณะเป็นบ้านชั้นเดียวและบ้านไม้ยกพื้น โดยที่ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมด มีที่อยู่อาศัยเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง และ เกือบสองในสาม มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการขยะผ่านสื่อต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดย
ที่มีการรับรู้จากสื่อ โทรทัศน์ มากที่สุด รองลงมาคือจากผู้นำชุมชน

ผู้ตอบเห็นว่ามีปัญหาและผลกระทบของขยะในชุมชนอยู่ในระดับมาก ชุมชนมีความ
ศรัทธาต่อผู้นำชุมชนในระดับ ปานกลาง และความเห็นด้วยกับประโยชน์ของการเป็นสมาชิกของ
กลุ่มทางสังคม ในระดับ มาก

การมีส่วนร่วม ต่อการจัดการขยะของ อบต.และเทศบาลในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง
โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการร่วมสนับสนุนในการจัดการขยะขององค์กรบริหารส่วน
ท้องถิ่น รองลงมาคือ ด้านการร่วมปฏิบัติในการจัดการขยะขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น และ
ด้านการร่วมกีดกันใจในการจัดการขยะ ตามลำดับ

ปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะฯ ได้แก่ อาชีพ
รายได้ ลักษณะที่อยู่อาศัย ความคิดเห็นต่อปัญหาขยะ ความศรัทธาต่อผู้นำชุมชนและการเห็น
ประโยชน์ของการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. องค์กรบริหารส่วนตำบลพื้นที่รอบกว๊านพะเยาควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์และ
รณรงค์อนุรักษ์เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะขยะและผลกระทบ ด้านสื่อ เช่นหอ-
กระจายข่าว การประชุม โดยผ่านผู้นำชุมชน เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักและให้ความ
ร่วมมือในการแก้ไขปัญหาขยะ
2. องค์กรบริหารส่วนตำบล จะต้องการร่วมมือจากราชการและสถาบันการศึกษา
เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการขยะในชุมชน

ABSTRACT

Title of Research Paper : People's Participation in the Garbage Management of the
Tambon Administrative Organizations : A Case Study of
the Kwan Phayao area, Muang District, Chiangrai
Province

Author : Mr.Preecha Sripecth

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2004

TE 158812

The two objectives of the study were 1) to find out the level of people's participation in the garbage management of the tambon administrative organization, and 2) to identify the factors affecting their participation in the garbage management of the tambon administrative organization.

A questionnaire was used to collect the data from 140 people living around the Kwan Phayao area. They were randomly selected to include in the sample. Percentage, mean and standard deviation were employed to describe the data, and t-test and F-test to test the hypotheses.

The findings were briefly stated below.

More than half of the respondents were female. Most were more than 30 years old. They were poorly educated and were married. Nearly half were farmers. More than half earned not more than 3,000 baht a month. About two-thirds settled in the area for 16 years or more. Most of them had not attended a training course on garbage management. They lived in single-floor houses or wooden house raised above the ground. Nearly all had their own houses, and nearly two-thirds had 4-6 family members.

The people received information about garbage management through mass media at a moderate level. They got information from television most, followed by community leaders.

TE 158812

The people considered the garbage problem and its impact to be very serious. They had faith in the community leaders at a moderate level. They strongly agreed that being a member of a social group was advantageous.

The people were found to participate in the garbage management of the tambon administrative organization and the municipality at a moderate level. They supported the garbage management of the tambon administrative organization most, followed by helping it to implement the garbage management plan, and participate in making a decision in garbage management, respectively.

The factors found to be significantly related to the people's participation in garbage management were occupation, income, type of housing, opinion about the garbage problem, faith in the community leaders, and seeing the advantage of being a social group member, respectively.

Recommendations

1. The tambon administrative organizations in the Kwan Phayao area should increase its public relations and launch a campaign on solving the environmental problems, especially garbage and its impact. This can be done through mass media, such as the news-disseminating tower and meetings with community leaders, so that people could be aware of the garbage problem and cooperate in solving it.

2. The tambon administrative organization must seek cooperation from government agencies and educational institutions to find a suitable approach for garbage management in the communities.